

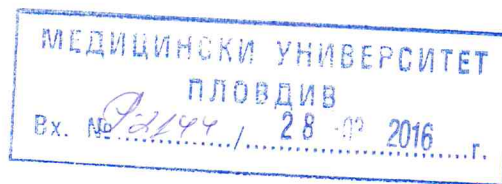
До

Председателя на Научното жури

Определено със Заповед № Р 541/14.03.2016г.

На Ректора на МУ – Пловдив

На Ваш протокол №1 от 21.03.2016 г.

Приложено представям Становище за ОНС „Доктор“

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р М. Бошева, дм

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен 'доктор'

професионално направление „педиатрия“ , шифър 03.01.50

докторска програма – самостоятелна подготовка

Автор: д-р Нели Добрева Генкова-Янева

Форма на докторантурата: самостоятелна подготовка

Катедра: „Педиатрия и медицинска генетика“ МУ Пловдив.

Тема: Роля на нивата на азотния оксид в издишания въздух за диагнозата на някои белодробни заболявания във възрастта 5-18 години.

Научни ръководители: проф. Д-р М. Бошева, дм, Катедра по педиатрия медицинска генетика и Доц. Д-р Б. Маринов, дм, Катедра патофизиология; МУ Пловдив

Кратко представяне на докторанта: Д-р Генкова работи в като педиатър вече 30 години в Катедрата по педиатрия и медицинска генетика на МУ, Пловдив. Повече от 25 години работи в областта на детската пулмология /специалност 1997/, а от 2000 година като отговорник на център за лечение на деца с муковисцидоза. От 2014 е зачислена като докторант на самостоятелна подготовка. Научните търсения на докторанта са основно в областта на детската пулмология.

1. Актуалност на тематиката: Представеният дисертационен труд разглежда ролята FeNO /азотния оксид в издишания въздух/ в съвременната детска пулмология. Темата е актуална, защото изследването на FeNO е неинвазивен, но достатъчно информативен метод, дори посочван като приоритетен пред ФИД за поставяне на диагнозата астма и проследяване на ефекта от лечението и. Затова, считам темата за актуална и отговаряща на професионалния профил на докторанта.

2. Познаване на проблема: В литературния обзор /29 стр/, д-р Генкова ясно и логично извежда известното и посочва тенденциите за научно търсене по проблема. Не само това, тя ясно показва научната си зрялост и задълбочените познания по проблема, възможностите си за анализ и синтез на резултатите в литературните източници /252, от които на кирилица 12 и повече от 90% са от

последните 10 години/. В края на обзора са направени обобщения които дават основание за определяне на ясна цел.

3. Методика на изследването

Логично от целта са оформени 4 ясни и точни задачи. За решаване на задачите в проучването СА включени достатъчен брой пациенти – 112 с бронхиална астма, 106 с неусложнена ППО, 27 с муковисцидоза и 57 контроли, които са обработени лично от дисертанта с точно формулирани включващи и изключващи критерии за всяка група.

Методите за анализ на пациентите са съвременни и в същото време използвани в ежедневната практика от детските пулмолози в клиниката.

Резултатите са представени, в хронологичен ред на поставените задачи. Те са илюстрирани с 71.таблици и 33 фигури и 1 приложение. След обсъждането на резултатите на всяка задача са направени изводи. На базата на тях, д-р Генкова прави следните обобщени изводи, които приемам без забележки:

1. FeNO е отличен маркер за определяне на наличието на алергично възпаление в белия дроб, тъй като нивото на му е най-високо при алергична бронхиална астма, особено при пациенти с полиалергия ($37.80 \pm 21.21\text{ppb}$). То е над два пъти и половина по-високо от това на контролната група и колерира добре с другите маркери на алергична възпаление – тотален IgE в серума ($r=0.65$), кръвна еозинофилия ($r=0.49$), фамилна обремененост с атопия($r=0.39$).

2. Промените в стойностите на FeNO могат надеждно да се използва като по-ефективен от показателите на ФИД, маркер за диагноза и определяне ефекта от лечение с ИКС при деца с алергична бронхиална астма.

3. Понижаването на стойностите на FeNO могат да се използват като допълнителен показател за инфектиране с *Ps.aeruginosa* при деца с муковисцидоза, като FeNO не се влияе от провежданото лечение с АБ и муколитици

4. Повишените стойности на FeNO, при деца с БППО, протичаща с БОС ясно очертава застрашените или вичи болни от бронхиална астма деца.

5.Интерпретирането на стойностите на FeNO при поставяне на диагноза, трябва да се съобразява с това, че са по-ниски при деца, изложени на ПТ и по-високи при деца от ромски произход

Ясните, обосновани изводи разширяват познанията ни за използването на FeNO в детската пулмология и допълват интерпретацията на резултатите от FeNO с добавяне на 2 нови факториални признаци /етническа принадлежност и пасивно тютюнопушене/.

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите: Дисертационният труд е самостоятелна разработка на д-р Генкова и представлява съдържателен анализ на научно-приложните постижения за ролята на FeNO в детската пулмология, с приноси за клиничната практиката и перспективи за развитие. Дисертационният труд е представен е в 159 стр.,

разпределени, според изискванията: въведение, обзор, цел и задачи, материали и методи, резултати, обсъждане, изводи, приноси, приложения, библиография, публикации и научни прояви. Приносите на труда са правилно формулирани и логично изведени в две групи – с оригинален и потвърдителен характер: Дисертационният труд представлява първото, осъществено у нас, комплексно изследване на ролята на FeNO в детската пулмология

6. Критични бележки: Д-р Генкова се е съобразила с направените забележки на вътрешната защита.

7. Преценка на публикациите и личния принос на докторанта

Във връзка с дисертацията са публикувани 3 статии и 1 приети за публикуване статия, както и 4 участия в научни форуми, които са достатъчни според правилника на МУ-Пловдив.

8. Автореферат: Представеният проект за автореферат е направен елегантно и според изискванията

ЗАКЛЮЧЕНИЕ : Дисертационният труд на д-р Генкова **съдържа** значими и оригинални резултати от които са изведени приноси, което прави дисертационния труд в научен аспект да **отговаря на** изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника на МУ - Пловдив. Представените материали и дисертационни резултати **напълно** съответстват на специфичните изисквания, приети във връзка с Правилника на МУ – Пловдив за приложение на ЗРАСРБ.

Дисертационният труд показва, че д-р Генкова **притежава** задълбочени теоретични знания и професионални умения по научна специалност „педиатрия” , шифър 03.01.50, като **демонстрира** качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Поради гореизложеното, убедено давам своята **положителна оценка** за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и **предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен ‘доктор’** на д-р Нели Генкова - Янева по научна специалност „педиатрия” , шифър 03.01.50.

28.03.2016 г.

Изготвил рецензията:

- / проф. д-р М. Бошева, дм /